

ทฤษฎีการเลียนแบบกับพฤติกรรมการปาหิน*

รุจิรัชชัญญานันท์ ชัยแก้ว**
ดร.อุนิษา เลิศโตมรสกุล***

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะของพฤติกรรมการปาหิน การอธิบาย พฤติกรรมการปาหินด้วยทฤษฎีการเลียนแบบ และนำผลการศึกษาเสนอเป็นแนวทางป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการปาหิน โดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก เอกสาร และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ต้องขังหรือเด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิดในคดีที่มีพฤติกรรมปาหิน จำนวน 8 กรณีศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่กระทำความผิดในคดีที่มีพฤติกรรมปาหิน มีทั้งแบบเดี่ยวและเป็นกลุ่มแก๊ง มีทั้งการใช้ยานพาหนะร่วมในการทำความผิดและไม่ใช้ ยานพาหนะที่ถูกปาหินส่วนใหญ่จะเป็นรถบรรทุก เหตุเกิดบนถนนทั้งเลนเดี่ยวและหลายเลน มักจะเกิดเหตุในช่วงกลางคืน กระทำความผิดโดยประสงค์ ต่อทรัพย์สินและเลียนแบบตามข่าว มีการจัดเตรียมหินไว้ล่วงหน้าก่อนกระทำความผิดและจัดหาในที่เกิดเหตุ ส่วนใหญ่มีการตีมีสุราก่อนกระทำความผิด

การเลียนแบบ มีการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับคดีที่มีพฤติกรรมปาหินมาก่อนที่จะกระทำความผิด โดยส่วนใหญ่เคยรับรู้ผ่านทางสื่อต่างๆ มีการให้ความสนใจกับพฤติกรรมการปาหินที่ได้รับรู้รับทราบมา ความรู้สึกต่อผู้กระทำความผิดในคดีที่มีพฤติกรรมปาหินที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อมีทั้งในแง่บวกและแง่ลบ การรับรู้เรื่องถูกจับกุมตัวและการถูกลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีที่มีพฤติกรรมปาหิน ส่วนใหญ่ไม่รู้ว่า ถูกจับกุมตัวได้และไม่รู้ว่ามีการลงโทษอย่างไร และผู้กระทำความผิดทุกคนคิดว่าพฤติกรรมการปาหินเป็นเรื่อง ที่ทำตามได้ง่าย

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำเสนอข่าวโดยเน้นถึงประเด็นเรื่องฐานความผิดและ อัตราโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ มีมาตรการที่เด็ดขาดในการเอาผิดผู้ที่ละเมิดกฎหมายในเรื่องการขาย สุรา มีมาตรการในการควบคุมและดูแลการรวมกลุ่มหรือการสร้างแก๊ง ควรสนับสนุนโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ในการออกตรวจพื้นที่และดูแลความปลอดภัยภายในชุมชน

คำสำคัญ : ทฤษฎีการเลียนแบบ, พฤติกรรมการปาหิน, แก๊งปาหิน

*ดัดแปลงมาจากวิทยานิพนธ์เรื่อง “ทฤษฎีการเลียนแบบกับพฤติกรรมการปาหิน :

การศึกษาแนวทาง ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

**ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นิสิตปริญญาโท หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

(อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม) คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

***อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

The purpose of this research was to study the nature of stone throwing behavior. Describe the stones throwing behavior with the imitation theory. And use the results presented to the measure of prevention, control and crime solving problem. This study is documentary and qualitative research, which used in-depth interview techniques in collection data from Inmates and youth offenders, eight case studies of guilty of stones throwing circumstances.

The results showed that those offenses against the act throwing stones. Both solo and group gang including used the vehicles involved in the criminal and not used the vehicles. The victim vehicles are mostly trucks. Most of the areas are on the single lane streets and multiple lanes street most of the time happened at night time. The reasons of crime are from misconduct by the property and emulate from the news, some offender preparing the stone in advance and some get the stones at the scene. Most of them have alcohol before offense. Imitation is known about throwing stones cases before. In most cases, was recognized through the media. Attention to the behavior of throwing stones that have been acknowledged. Feelings of offenders in this case are presented through the media in both positive and negative aspects. Offender did not have any information or knowledge about arrested and punishment. Majority of the offender believe that throwing stones is easy to follow.

Therefore, it is suggested that the media should be presentations by focus on the issues based on the penalty and punishment. The Government should have stronger law to control on process of sale the alcohol. In the actions is to control gangs. Government agencies should support the projects by inspection and make sure the community is safe.

Keywords: Imitation theory, Stonethrowing Behavior, Stonethrowing Gangs, Criminology

บทนำ

แก๊งปาหิน เป็นคำที่ถูกใช้เรียกถึง คนคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมกัน มีพฤติการณ์กระทำความผิดด้วยการใช้อันหินเป็นวัตถุในการกระทำความผิดโดยการปา ขว้าง เขวี้ยง เหวี่ยง ทุ่ม โยน ยิง หรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้หินไปกระทบกับทรัพย์สินหรือร่างกายของผู้อื่น ซึ่งปัจจุบันถือเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาใหม่ในสังคมไทยที่สร้างความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย สวัสดิภาพ และทรัพย์สินของผู้สัญจรไปมาบนท้องถนน ก่อให้เกิดความวิตกกังวลและสร้างความหวาดระแวงให้กับผู้ใช้รถใช้ถนนในยามค่ำคืนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะถนนสายหลักที่ใช้เดินทางสู่ ภาคต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งมีระยะทาง

ยาวและค่อนข้างมีด จึงทำให้เป็นเหตุจูงใจในการก่อเหตุกระทำผิด

เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2547 ได้เกิดเหตุแก๊งปาหีนขึ้นเป็นครั้งแรก ในเขตท้องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ คดีที่แก๊งปาหีนชื่อรถจักรยานยนต์ปาหีนใส่รถตู้ของคณะดาวตลก เหลือเพื่อมกจ๊ก จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต คือ โจ้ มกจ๊ก ตลกร่างแคะ จากคดีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบการปาหีน โดยมีคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนเกิดขึ้นอีกหลายครั้งในพื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเริ่มขยายวงกว้างขึ้นเรื่อยๆสู่จังหวัด และภูมิภาคอื่นๆทั่วประเทศไทยในเวลาต่อมา

สภาพสังคมที่มีรากฐานทางศีลธรรมที่ตึงามจะทำให้คนในสังคมมีความแข็งแกร่งทางจิตใจ หากคนในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมที่วางไว้ ปัญหาต่างๆย่อมเบาบางลง แต่สังคมไม่อาจที่จะควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมได้ทั้งหมด พฤติกรรมเบี่ยงเบนบางประเภทอาจลุกลามกลายเป็นปัญหาสังคมที่น่ากลัว เปรียบเสมือนแก๊งปาหีนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดโดยใช้หินปา หรือการกระทำใด ๆที่ทำให้หินไปกระทบกับทรัพย์สินหรือร่างกายของผู้อื่นที่ต้องสัญจรไปตามทางถนนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความสงบสุขของคนในสังคมไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งปัญหาดังกล่าวถือเป็นปัญหาอาชญากรรมที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง จนกลายเป็นวิกฤต ก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมไทย อันเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย สวัสดิภาพ และทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของคนในสังคม และก่อให้เกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัยของสังคม ซึ่งหากสังคมปล่อยให้พฤติกรรมกรรมการปาหีนเกิดขึ้นโดยไม่มีการควบคุมและแก้ไขอย่างเข้าใจ พฤติกรรมดังกล่าวก็จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และอาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบต่อเนื่องไปเรื่อยๆจนยากต่อการควบคุมแก้ไข บทความนี้มีอ้างอิงมาจากงานวิจัยที่มีการศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการปาหีนว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และจะสามารถนำทฤษฎีการเลียนแบบมาอธิบายได้อย่างไรบ้าง ซึ่งเมื่อหากทำการศึกษาแล้วน่าจะสามารถนำไปสู่การวางแผนป้องกันแก้ไข และเป็นแนวทางไปสู่มาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดจากแก๊งปาหีนต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของพฤติกรรมกรรมการปาหีน
2. เพื่อศึกษาการอธิบายพฤติกรรมกรรมการปาหีนด้วยทฤษฎีการเลียนแบบ
3. เพื่อนำผลการศึกษาเสนอเป็นแนวทางป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมกรรมการปาหีน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
2. แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องแก๊ง (Gangs)
3. แนวคิดการเลียนแบบข้อมูลข่าวสารจากสื่อ (Imitation Information from the Media)
4. ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและสาเหตุของการกระทำผิด (Deviant Behavior and Cause of Crime)
5. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Social Learning Theory)
6. ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observation Learning Theory)

วิธีการดำเนินงานศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาเนื้อหา หนังสือ รายงานวิจัย เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง
  2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ต้องขังหรือเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหินจำนวน 8 กรณีศึกษา

ผลและการอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากโจทย์การวิจัยที่มุ่งศึกษาว่าพฤติกรรมการปาหินมีลักษณะอย่างไร และจะสามารถนำทฤษฎีการเลียนแบบมาอธิบายได้อย่างไรบ้างนั้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิน และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิน รวมทั้งสิ้น 8 คดี เมื่อประมวลสิ่งที่ค้นพบ และจัดเป็นหมวดหมู่สามารถอภิปรายผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนาความ และตอบโจทย์การวิจัยได้ทั้งหมด ดังนี้

ลักษณะของพฤติกรรมการปาหิน

1. รูปแบบของผู้กระทำผิด จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิน พบรูปแบบของผู้กระทำผิด 2 รูปแบบด้วยกัน คือ

- 1) การกระทำผิดในลักษณะเดี่ยว กล่าวคือ มีผู้กระทำผิดเพียงคนเดียวในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิน

2) การกระทำผิดในลักษณะร่วมกระทำผิดเป็นกลุ่มแก๊ง กล่าวคือ มีการรวมตัวกันของผู้กระทำผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปในลักษณะของความสัมพันธ์เป็นแบบกลุ่มหรือแก๊ง โดยร่วมกันกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. กลุ่มแก๊งที่มีแต่เด็กและเยาวชนรวมกันกระทำผิด
2. กลุ่มแก๊งที่มีแต่ผู้ใหญ่รวมกันกระทำผิด
3. กลุ่มแก๊งที่มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่รวมกันกระทำผิด

ซึ่งจากรูปแบบของผู้กระทำผิดในลักษณะร่วมกระทำผิดเป็นกลุ่มที่มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่รวมกันกระทำผิด สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องแก๊งของ G. David Curry and Irving Spiegel (1988 ; Siegel, Larry J. , 1988 : 325) ที่ว่า กลุ่มที่ประกอบด้วยเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ที่ละเมิดกฎหมาย ซึ่งมีการจัดการที่ซับซ้อน แม้ว่าบางเวลาจะกระจัดกระจาย บางเวลาก็ประสานกัน มีการจัดตั้งกฎของความเป็นผู้นำและความเป็นสมาชิก แก๊งก็ทำงานในขอบเขตของอาชญากรรมเช่นเดียวกัน (แต่มีความสำคัญกว่าความรุนแรง) ภายในขอบข่ายของบรรทัดฐานและค่านิยมในการเคารพการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

2. **วัยของผู้กระทำผิด** จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน พบช่วงวัยของผู้กระทำผิด 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

- 1) วัยผู้ใหญ่ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนที่อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- 2) วัยเด็กและเยาวชน กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี

3. **การใช้ยานพาหนะ** จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน พบเรื่องการใช้ยานพาหนะ ดังนี้

1) ใช้ยานพาหนะในการกระทำผิด กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน ได้ใช้ยานพาหนะในการกระทำผิด ยานพาหนะในที่นี้ คือ รถจักรยานยนต์ โดยผู้กระทำผิดจะขับขี่รถจักรยานยนต์แล้วปาหีนใส่ยานพาหนะของผู้เสียหาย

2) ไม่ใช้ยานพาหนะในการกระทำผิด กล่าวคือ ในกรณีแรกผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน ไม่ได้ใช้ยานพาหนะในการกระทำผิดโดยตรง แต่อาจจะใช้ยานพาหนะเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิด ยานพาหนะในที่นี้ คือ รถจักรยานยนต์ โดยผู้กระทำผิดจะขับขี่รถจักรยานยนต์เพื่อไปยังที่เกิดเหตุแล้วจอดรถจักรยานยนต์ไว้ จากนั้นได้ไปกระทำผิดโดยการปาหีน แล้วจึงใช้รถจักรยานยนต์ช่วยในการหลบหนีออกจากที่เกิดเหตุ กรณีที่สอง คือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนไม่ได้ใช้ยานพาหนะร่วมในการกระทำผิดเลย โดยที่ผู้กระทำผิดอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุอยู่แล้ว

4. **รูปแบบของยานพาหนะที่ถูกปาหีน** จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน พบรูปแบบของรถยนต์ที่ถูกปาหีนด้วยกัน 5 ลักษณะ คือ

1) รถบรรทุก เป็นรูปแบบของรถยนต์ที่ถูกปาหีนมากที่สุด เนื่องจากเป็นรถที่มีขนาดใหญ่ ใช้ความเร็วไม่สูง เล่นเลนซ้ายสุดเป็นหลัก ทำให้ง่ายต่อการถูกปาหีน

2) รถแท็กซี่ จากการศึกษาเป็นรูปแบบของรถยนต์ที่ถูกพาหีนในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีซึ่งเป็นเขตปริมณฑล ซึ่งจะมีรถแท็กซี่วิ่งอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นตัวเลือกหนึ่งในการถูกพาหีน

3) รถเก๋งส่วนบุคคล เป็นรถยนต์ประเภทที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด จึงเป็นตัวเลือกหนึ่งในการถูกพาหีน

4) รถตุ้ เป็นรถยนต์ประเภทโดยสารที่มีขนาดใหญ่ ทำให้ง่ายต่อการถูกพาหีน

5) รถจักรยานยนต์ เป็นพาหนะประเภทหนึ่งที่มีความนิยมนำใช้สูงที่สุด จากการศึกษาพบว่า รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะประเภทที่ถูกพาหีนเนื่องจากประสงค์ต่อทรัพย์ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ทั้งตัวผู้ขับขี่และตัวของรถจักรยานยนต์เองมีความปลอดภัยน้อยกว่ารถยนต์ เมื่อพาหีนใส่รถจักรยานยนต์ จะมีผลทำให้รถได้รับความเสียหาย เสียห้กล้ม หรือต้องจอดรถ มากกว่ารถยนต์ ทำให้ง่ายต่อการเข้าไปชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์

5. รูปแบบของท้องถนนที่เกิดเหตุ จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน พบรูปแบบของท้องถนนที่เกิดเหตุพาหีน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1) ถนนเลนเดี่ยว กล่าวคือ เป็นถนนเลนเดี่ยวที่รถวิ่งสวนทางกัน มีทั้งที่เป็นถนนสายหลักและถนนสายรอง

2) ถนนหลายเลน กล่าวคือ เป็นถนนที่มีช่องทางวิ่งหลายช่องทาง

6. ช่วงเวลาเกิดเหตุ จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน พบว่าช่วงเวลาเกิดเหตุพาหีนแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงเวลาด้วยกัน คือ

1) ช่วงเวลากลางวัน กล่าวคือ เป็นช่วงระยะเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

2) ช่วงเวลากลางคืน กล่าวคือ เป็นช่วงระยะเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนกระทั่งถึงพระอาทิตย์ขึ้นของอีกวันหนึ่ง

7. วัตถุประสงค์ของการกระทำผิด จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน พบว่า วัตถุประสงค์ของการกระทำผิดแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1) ประสงค์ต่อทรัพย์ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีนต้องการทรัพย์สินของผู้เสียหาย จึงกระทำความผิดด้วยการพาหีน

2) ไม่ประสงค์ต่อทรัพย์ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน ไม่ได้ต้องการทรัพย์สินของผู้เสียหายแต่อย่างใด เช่น พฤติกรรมเลียนแบบ คีตกะนอง บันดาลโทษะ

8. การจัดเตรียมหินในการกระทำผิด จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน พบว่า ได้มีการจัดเตรียมหินในการกระทำผิด ดังนี้คือ

1) จัดเตรียมล่วงหน้าก่อนกระทำผิด กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน ได้มีการเสาะแสวงหา เตรียมพร้อมหิน ก่อนที่จะลงมือพาหีน เป็นการล่วงหน้าแล้ว

2) จัดหาในที่เกิดเหตุ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์พาหีน ได้ใช้หินที่อยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุหรือใกล้เคียงบริเวณที่เกิดเหตุ โดยเวลาที่จัดหาหินดังกล่าวเป็นเวลากระชั้นชิด

กับช่วงเวลาในการกระทำผิดโดยการปาหีน

9. การตีมีสุรา จากการศึกษาการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน พบว่า ในเรื่อง การตีมีสุรา มีดังนี้คือ

1) มีการตีมีสุราก่อนการกระทำผิด กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้มีการตีมีสุราหรือเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ ก่อนลงมือกระทำผิดด้วยการปาหีน

2) ไม่มีการตีมีสุราก่อนการกระทำผิด กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ไม่มีการตีมีสุราหรือเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ ก่อนลงมือกระทำผิดด้วยการปาหีน

10. ฐานความผิด จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน พบว่า มีลักษณะของฐานความผิดด้วยกัน 5 ลักษณะ คือ

1) พยายามฆ่า กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้ถูกฟ้องดำเนินคดี และมีคำพิพากษาคัดสินคดีในความผิดฐานพยายามฆ่า

2) ทำร้ายร่างกาย/พยายามทำร้ายร่างกาย กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้ถูกฟ้องดำเนินคดี และมีคำพิพากษาคัดสินคดีในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย หรือความผิดฐานพยายามทำร้ายร่างกาย

3) ปล้น กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้ถูกฟ้องดำเนินคดี และมีคำพิพากษาในความผิดฐานร่วมกันปล้น

4) พยายามชิงทรัพย์ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้ถูกฟ้องดำเนินคดี และมีคำพิพากษาในความผิดฐานพยายามชิงทรัพย์

5) ทำให้เสียทรัพย์ กล่าวคือ ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน ได้ถูกฟ้องดำเนินคดี และมีคำพิพากษาในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

การเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการปาหีน

1. การรับรู้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน มีการรับรู้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีนมาก่อนที่จะมีการกระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีนนี้ โดยส่วนใหญ่จะรับรู้รับทราบคดีปาหีนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ทำให้ตาราดลกลตาย

2. ช่องทางการรับรู้รับทราบถึงคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีนมีช่องทางการรับรู้รับทราบถึงคดีที่มีพฤติกรรมการปาหีน 2 ช่องทางหลัก คือ ช่องทางผ่านทางสื่อ อันได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ จากทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกตของแบนดูรา (Albert Bandura; จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551 : 122-123) ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (symbolic model) คือ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือนวนิยาย (เด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมยูวาชญากรที่ลงข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์

เนื่องจากได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างไม่เคยได้รับมาก่อน และช่องทางอื่น คือ การบอกเล่าพูดคุยจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน และคนรู้จักทั่วไป

3. การให้ความสนใจในข่าวเกี่ยวกับคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนมีทั้งให้ความสนใจในข่าวสารเกี่ยวกับคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนพอสมควร และให้ความสนใจบ้าง และรู้สึกข่าวปาหีนเป็นข่าวที่ตึง เป็นข่าวที่แปลก มีคนให้ความสนใจ และพูดถึงในแง่มุมต่างๆ ตามแนวคิดการเลียนแบบข้อมูลข่าวสารจากสื่อ (ประภาวดี ธาณีนานนท์, 2540 : 36-37) ที่ว่า ความสนใจของผู้เลียนแบบที่มีต่อตัวแบบ ถ้าผู้เลียนแบบให้ความสนใจต่อพฤติกรรมของตัวแบบมาก ผู้เลียนแบบก็จะเลียนแบบตัวแบบได้มาก

4. ความรู้สึกเมื่อได้รับรู้รับทราบถึงคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีน จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนมีทั้งความรู้สึกในแง่บวกและแง่ลบ โดยในแง่บวกนั้นจะเป็น การมองว่าคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนได้ออกสื่อ เป็นที่สนใจของประชาชน มีผู้คนพูดถึงกล่าวถึง โศกและแบ็คแมน (Secord & Backman, 1964; จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551 : 125) กล่าวถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเลียนแบบของเด็กไว้ ความพึงใจในตัวแบบที่มีชื่อเสียง ความสำคัญ จะทำให้เด็กเลียนแบบบุคคลนั้น ในแง่ลบนั้นจะเป็น การตำหนิ สาปแช่งการกระทำดังกล่าว มองว่าการกระทำดังกล่าว สร้างความเดือดร้อนและปัญหาให้กับสังคม ในขณะที่มีบางคนรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติทั่วไปของสังคม

5. ความคิดเห็นหรือทัศนคติที่มีต่อผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อ จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนมีทั้งในแง่บวกและแง่ลบ โดยในแง่บวกนั้นจะมีความคิดเห็นที่ รู้สึกว่าผู้กระทำผิดกลายเป็นคนดัง เพราะได้ออกสื่อต่างๆและมีคนพูดถึงกล่าวขานมากมาย ซึ่งอธิบายได้ด้วยแนวคิดการเลียนแบบข้อมูลข่าวสารจากสื่อ (ประภาวดี ธาณีนานนท์, 2540 : 36-37) ที่ว่า ผลของพฤติกรรมที่ตัวแบบได้รับ ถ้าผลของพฤติกรรมที่ตัวแบบได้รับ ทำให้ผู้เลียนแบบเกิดความพอใจด้วย ผู้เลียนแบบก็จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ ในแง่ลบนั้นจะมีความคิดเห็นที่ คนกระทำผิดเป็นคนไม่ดี หรือเป็นพวกวัยรุ่น ทำไปเพราะความคึกคะนองหรือเลียนแบบพฤติกรรมจากข่าว หรือเมาสุรา จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ เอเคอร์ (Aker) (พรชัย ชันดี, 2543 : 115-118) คำนิยาม (Definition) ทัศนคติหรือความหมายที่บุคคลยึดติดกับหรือมีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง การให้เหตุผลหรือความหมายของสถานการณ์และทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมหรือการกระทำใดว่าถูกหรือผิด ดีหรือเลว เป็นที่ต้องการหรือไม่เป็นที่ต้องการ มีเหตุผลสมควรหรือไม่มีเหตุผล ซึ่งหากบุคคลมีทัศนคติในทางบวกกับพฤติกรรมอาชญากรรม บุคคลดังกล่าวก็จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมผิดกฎหมาย

6. การรับรู้รับทราบถึงข้อมูลการถูกจับกุมตัวมาดำเนินคดีของผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนก่อนถูกดำเนินคดี จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนโดยส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการรับรู้รับทราบถึงข้อมูลการถูกจับกุมตัวมาดำเนินคดีของผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหีนอื่นมาก่อนถูกดำเนินคดี มีอยู่เพียง 2 รายที่มีการรับรู้รับทราบถึงข้อมูลการถูก

จับกุมตัวมาดำเนินคดีของผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่นอื่นมาก่อนถูกดำเนินคดี จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ เอเคอร์ (Aker) (พรชัย ชันดี, 2543 : 115-118) การสนับสนุนที่แตกต่างกัน (Differential Reinforcement) ความสมดุลของการคาดหวัง หรือความสมดุลระหว่างรางวัลและโทษ ที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคล บุคคลจะละเว้นจากการกระทำผิดหรือจะกระทำผิดกฎหมายต่อไปหรือไม่ขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์เกี่ยวกับรางวัลและโทษที่เป็นผลมาจากพฤติกรรม

7. การรับรู้รับทราบถึงบทลงโทษที่ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่นได้รับ ก่อนถูกดำเนินคดี จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่นทั้งหมด ไม่ได้มีการรับรู้รับทราบถึงบทลงโทษที่ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่นอื่นได้รับ ก่อนถูกดำเนินคดี จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ เอเคอร์ (Aker) (พรชัย ชันดี, 2543 : 115-118) การสนับสนุนที่แตกต่างกัน (Differential Reinforcement) ความสมดุลของการคาดหวัง หรือความสมดุลระหว่างรางวัลและโทษ ที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคล บุคคลจะละเว้นจากการกระทำผิดหรือจะกระทำผิดกฎหมายต่อไปหรือไม่ขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์เกี่ยวกับรางวัลและโทษที่เป็นผลมาจากพฤติกรรม

8. ความคิดเห็นหรือทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการปาหิ่นกับการเลียนแบบ จากการศึกษา ผู้กระทำผิดในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่นทั้งหมด มีความคิดเห็นว่าการกระทำผิดด้วยการปาหิ่นเป็นเรื่องที่ทำตามไม่ยาก จากแนวคิดการเลียนแบบข้อมูลข่าวสารจากสื่อ (ประภาวดี ธานีรานานนท์, 2540 : 36-37) ที่ว่า ความซับซ้อนของพฤติกรรมตัวแบบกับความจำกัดของผู้เลียนแบบ ซึ่งถ้าพฤติกรรมของตัวแบบไม่มีความซับซ้อน ในขณะที่ผู้เลียนแบบไม่มีข้อจำกัดเรื่องความสามารถ ทำให้สามารถมีการเลียนแบบเกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำเสนอข่าวในคดีที่มีพฤติการณ์ปาหิ่น โดยเน้นถึงประเด็นเรื่องฐานความผิด และอัตราโทษที่ผู้กระทำผิดจะได้รับเป็นสำคัญ

2. ควรมีมาตรการที่จริงจังและเด็ดขาดอย่างต่อเนื่อง ในการเอาผิดผู้ที่ละเมิดกฎหมาย ในเรื่องการขายสุราให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

3. ควรมีมาตรการในการควบคุมและดูแล การรวมกลุ่มหรือการสร้างแก๊ง โดยที่อาศัยความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน ในการสำรวจว่า ในชุมชนหรือพื้นที่รับผิดชอบใดของตน มีการรวมกลุ่มหรือการสร้างแก๊งใดขึ้นมาบ้าง และขอความร่วมมือจากชาวบ้านในการช่วยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของกลุ่มแก๊งต่างๆ

4. ควรสนับสนุนโครงการสายตรวจชุมชน โดยเป็นความร่วมมือของทางสถานีตำรวจ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อทำหน้าที่ในการออกตรวจพื้นที่ และดูแลความปลอดภัยภายในชุมชน

บทสรุป

การเลียนแบบ เป็นรูปแบบของพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมพื้นฐานในสังคมที่ก่อให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ถ้าการเลียนแบบนั้นเป็นการเลียนแบบในสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นก็จะเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตัวผู้เลียนแบบเองและผู้ที่เกี่ยวข้องในสังคม แต่ในขณะเดียวกันถ้ามีการเลียนแบบในพฤติกรรมหรือสิ่งที่เป็นโทษ เป็นความผิด หรือเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ผลของพฤติกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็นผลร้ายแก่ตัวเองผู้กระทำเองแล้ว ยังส่งผลเสียหายสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นในสังคมอีกด้วย

การเลียนแบบพฤติกรรมการปาหีน เป็นพฤติกรรมอาชญากรรมที่สร้างปัญหาให้กับสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง พฤติกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย สวัสดิภาพ และทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความสงบสุขของประชาชนในสังคม ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น สื่อมวลชน ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังเพื่อทำให้เกิดความสงบสุขและปลอดภัยขึ้นในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- จตุรรัตน์ เอื้ออำนวยการ. (2551). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวดี ธาณีนานนท์. (2540). *การเปิดรับข่าวสาร การจดจำสาร และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติด ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการป้องกันยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย ชันดี รัชชัย ปิยะนิละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. *ทฤษฎี และงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คเนตจำกัด.
- Siegel, Larry J. and Senna, Joseph J. (1998). *Juvenile Delinquency*. 3rd ed. Katonah NY : West Publishing Company.

วารสารวิทยบริการ

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมกรรมการปาหิ่น

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๔

รุจิรัชชัญญานันท์ ชัยแก้ว

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวรุจิรัชชัญญานันท์ ชัยแก้ว
 วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 27 เมษายน 2529
 สถานที่เกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 การศึกษา ระดับปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีการศึกษา 2550
 ศึกษาต่อในหลักสูตรสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา
 (อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม) ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจบการศึกษาในปีการศึกษา 2553
 การติดต่อ โทร. 089-7860365
 e-mail tkas2_kaw_919@hotmail.com

ชื่อ-สกุล อาจารย์ ดร.อุนิษา เลิศโตมรสกุล
 การศึกษา May 2006 ดุษฎีบัณฑิต (อาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม)
 Doctor of Philosophy in Criminal Justice
 Sam Houston State University, USA. (ทุนกพ.)
 August 2000 Master of Science degree in Criminal Justice
 Michigan State University, USA. (ทุนกพ.)
 March 1996 รัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 Bachelor of Art degree in Political Science
 (2nd Class Honor), Chulalongkorn University
 Major: Government
 Minor: Administration

สถานที่ติดต่อ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ถนน อังรีตุนังต์
 กรุงเทพมหานคร 10330
 เบอร์ติดต่อ (office) : 02-218-7267 02-218-7267
 เบอร์มือถือ: 087-711-2947 087-711-2947

*****